



Muziekcentrum Eiwerk
Wenckebachweg 115, 1096AL Amsterdam
06-5553 7630 | info@eiwerk.nl | eiwerk.nl
KvK: 34311518 | AGB-code: 98100641

Raadsadres

Amsterdam, 13 december 2020

Geachte raadsleden,

Op 18 november 2020 is de uitslag bekend gemaakt van de Aanbesteding Aanvullende ondersteuning WMO-diensten. Tot onze verbijstering is de inschrijving van **Stichting Muziekcentrum Eiwerk** op het perceel Dagbesteding/ontmoeten voor mensen met psychiatrische en sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheden niet gehonoreerd.

Hoewel Eiwerk al sinds 2008, en de laatste 4 jaren als hoofdaannemer van de gemeente Amsterdam, tot volle tevredenheid van opdrachtgever en deelnemers (én hun behandelaars) dagbesteding biedt aan mensen met psychiatrische en maatschappelijke kwetsbaarheden, heeft het inkoopteam van gemeente Amsterdam beoordeeld dat Eiwerk niet voor gunning in aanmerking komt. De zorgkant komt volgens beoordelaars onvoldoende tot uiting in de inschrijving.

Maar Eiwerk is ook geen zorginstelling, levert geen zorg en pretendeert dat ook niet. Eiwerk levert wel maatschappelijke ondersteuning in de vorm van dagbesteding. Aan ruim 100 deelnemers per week. Eiwerk is uniek in Amsterdam (en in Nederland) omdat het muziekcentrum met succes een brug slaat tussen zorg, educatie en cultuur en daarbij volop de ervaringsdeskundigheid van docenten en deelnemers benut. Continuïteit van de reeds jaren geleverde ondersteuning heeft kennelijk ook geen rol gespeeld bij de besluitvorming tot gunning.

Wij constateren dat de aanbesteding niet tot de door de raad gewenste uitkomst heeft geleid. Diversiteit in het aanbod en ruimte voor kleine aanbieders die kwaliteit leveren worden onvoldoende gerealiseerd. En dat ruim 100 deelnemers van Eiwerk aan hun lot worden overgelaten.

Moeten wij concluderen dat er in het toekomstige Amsterdamse stelsel voor aanvullende zorg en maatschappelijke ondersteuning geen plaats is voor een voorziening als Eiwerk, waar kwetsbare mensen serieus werken aan hun weerbaarheid en veerkracht, ontwikkeling van hun talent en het opbouwen van een sociaal netwerk én waar een brug wordt geslagen tussen zorg en cultuur?

Dat weigeren wij te geloven. Het zou niet alleen desastreus zijn voor onze deelnemers en frustrerend voor de mensen die zich al jaren lang met hart en ziel inzetten voor het muziekcentrum. Maar het is ook een gemiste kans voor de gemeente Amsterdam.

Wij verzoeken u met klem om:

- de uitkomst van de aanbesteding te heroverwegen
- dan wel, indien dit onmogelijk blijkt, een andere oplossing te creëren die de financiering van Eiwerk voor de komende jaren veilig stelt.

In dit raadsadres onderbouwen wij ons verzoek.

1 Het nieuwe Amsterdamse stelsel

De gemeentelijke aanbesteding is doortrokken van een 'zorgtraject – systematiek' die steunt op ondersteuningsplannen waarin doelen worden gesteld en waar mensen zodra hun doelen zijn behaald doorstromen naar 'lichtere zorg' of een traject gericht op werk. 'Integraliteit en afgestemde zorgverlening op cliëntniveau' en 'de beweging van zwaardere naar lichtere zorg dichtbij de Amsterdammer' worden in het Uitvoeringsbesluit voor de inkoopstrategie als kwaliteitsaspecten benoemd.

De deelnemers van Eiwerk (mensen met een psychiatrische en/of sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheid die gevoel hebben voor muziek) hebben veelal al te maken met de GGZ. Zij kennen de methode van de zogenaamde dbc's (diagnose-behandel-combinaties). Vele malen hebben zij zich –in samenspraak met hun behandelaars– doelen gesteld. Met wisselend succes. Zeker, zij zetten stappen en leren bij. Maar soms vallen zij ook weer terug. Dat hoort er bij. In een aantal gevallen zijn zij overigens ook al in behandeling in het kader van de WMO en is er hiervoor een ondersteuningsplan.

Wat onze doelgroep echter nodig heeft naast alle zorg die over ze wordt uitgestort, is een steun in de rug om op de been te blijven, ook als het (even) minder goed gaat. Een levendige plek met esprit waar de sfeer goed is en waar zij bij horen. Eiwerk biedt deze steun! Niet alleen vanuit de professionals die er werken, maar ook door de deelnemers zelf. Zij zetten hun ervaringsdeskundigheid in om elkaar te steunen, anders gezegd: Ze luisteren naar elkaar en weten waar ze het over hebben. Ze kunnen elkaar vanuit eigen ervaring terzijde staan. En ze hoeven geen blad voor de mond te nemen.

En mét die steun in de rug biedt Eiwerk haar deelnemers de kans om – met elkaar – te bouwen aan eigen veerkracht. En dat doen we met muziek. Muziek helpt mensen om zich te laten horen, op elkaar af te stemmen, te luisteren, te verbinden, beter te voelen. Dat muziek helpt is wetenschappelijk bewezen. Muziek roept levenskracht op en helpt om emotie een plek te geven. Samen muziek maken geeft zelfvertrouwen en versterkt de basis. Voor onze deelnemers is het van levensbelang.

2. Dagbesteding

Wat zegt de leidraad trouwens over dagbesteding?

4.1.1. Wat houdt Dagbesteding (DB) in?

Dagbesteding is een dienst aanvullende ondersteuning Wmo die Amsterdammers ondersteuning biedt op het vlak van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid. Dagbesteding is een aanvullende, specialistische groepssteuning die leidt tot het behalen van individuele doelen. Die doelen kunnen gerelateerd zijn aan ontmoeten, sociale contacten, maatschappelijk verkeer, zingevende activiteiten, toeleiding naar een vorm van betaald werk en het ondersteunen van mantelzorg.

Dagbesteding is daarmee gericht op de sociale en maatschappelijke ontplooiing van de Amsterdammer die daar op eigen kracht niet toe komt. De activiteiten en de begeleiding zorgen ervoor dat het sociale en maatschappelijke functioneren van deelnemers wordt bevorderd, gestabiliseerd of -bij achteruitgang- wordt ondersteund. De begeleiding is deskundig in het bieden van passende activiteiten, structuur, toezicht en/of zorg en richt zich tevens op een afgewogen samenstelling van de groep en de omgeving waarin de dagbesteding plaatsvindt.

En over Sub-perceel Ontmoeten MeeDoen zegt de leidraad: *De Amsterdammer ontvangt ondersteuning in groepsverband om (duurzame) sociale contacten op te bouwen en om te oefenen om vaardigheden en talenten te ontwikkelen of uit te breiden. Het tegengaan van sociaal isolement en eenzaamheid, het hebben of creëren van een stabiele dagstructuur en het oefenen van vaardigheden kunnen doelen van de ondersteuning zijn. MeeDoen leidt tot het hebben en onderhouden van een stabiele structuur voor het ontmoeten van anderen en het hebben van maatschappelijk verkeer.*

Beste raadsleden, wat in de leidraad wordt beschreven is precies wat Eiwerk doet en onze deelnemers biedt.

3. De kleine aanbieders

Om te voorkomen dat er alleen grote zorginstellingen zouden kunnen worden gecontracteerd hebben de leden Grooten, Van Dantzig, La Rose, N.T. Bakker, De Grave-Verkerk, Ceder, Boomsma, Simons en Kiliç bij de raadsbehandeling van 6 november 2019 motie 1871 ingediend, over de toegang tot de dagbesteding en het aantal aanbieders. Deze werd met algemene stemmen aangenomen. Wij citeren de onderdelen die betrekking hebben op kleinschalige aanbieders.

" De raad, Gehoord de discussie over de inrichting van de Buurtteams Amsterdam (Gemeentebld afd. 1, nr. 1794).

Constaterende dat:

Voorts overwegende dat:

- *Kleinschalige, stadsbrede dagbestedingsorganisaties op een andere manier werken en hierdoor niet in de mal te passen omdat veel van hun cliënten enkel deze specialistische dagbesteding afnemen en geen andere Wmo voorzieningen;*
- *Zij volgens de nieuwe plannen dan onnodige extra Wmo-zorg moeten nemen (AO of DB) om de dagbesteding van hun keus ook te kunnen volgen;*

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- *De plannen voor de buurtteams Amsterdam zo uit te werken dat stadsbreed aanbod voor dagbesteding geborgd is en daarbij zorg te dragen dat ook kleine specifieke aanbieders een plek kunnen houden in Amsterdam en in de selectie daartoe de kwaliteit van het aanbod zwaar te laten meewegen. "*

De motie spreekt nadrukkelijk van dagbestedingsorganisaties en niet van zorginstellingen. En zoals al gezegd is Eiwerk geen zorgaanbieder maar een kleinschalige, specifieke, stadsbrede organisatie voor dagbesteding.

Een van de drie kleine creatieve dagbestedingsorganisaties die volgend jaar dreigen te verdwijnen; De Opstap (kunstcentrum), niet ingeschreven omdat ze niet vertrouwden op een goede afloop; En de Windroos (educatief centrum), ook niet gegund voor 2021-2026. Kennelijk passen deze kleine specifieke dagbestedingsorganisatie niet in het format van de gemeente Amsterdam.

4. De beoordeling

Het inkoopteam heeft aangegeven dat wij een ruime voldoende scoren op onze inschrijving. In een toelichting werd aangegeven dat er bij de gemeente grote waardering bestaat voor de dagbesteding zoals deze door Eiwerk wordt aangeboden. Echter ontbreekt zorgkant, de (zorg)ondersteuningsplannen en het afschalen naar de sociale basis.

De ontbrekende zorgkant

Eiwerk is opgezet door familie-ervaringsdeskundigen (mensen die zelf ervaring hebben met familieleden die kampen met psychische ingewikkeldheden en een jarenlange ervaring hebben als belangenhartiger in deze sector). Kernteamleden borgen het familieperspectief, een van onze kernwaarden; zij kennen de mensen, zijn betrokken en vangen signalen op als het niet goed gaat met een deelnemer. Als dat nodig is wordt een deelnemer verwezen naar een gespecialiseerde hulpverlener. Eiwerk heeft een groot netwerk van ondersteunende psychiaters die de werkwijze en uitgangspunten van Eiwerk toejuichen. Wij kunnen altijd een beroep doen op hun expertise maar dat is tot op heden zelden nodig gebleken.

Ook heeft Eiwerk enkele ervaringsdeskundige muzikleraren onder contract. Zij zijn begonnen als deelnemer, ondanks hun opleiding in de muziek in de knoop geraakt, en hebben zich binnen Eiwerk ontwikkeld tot docent.

Het is een principiële keuze om mensen aan te spreken op hun gezonde vermogens burger te zijn en mee te doen aan een muziekleiding. Dat werkt heel goed! Bij Eiwerk spreken wij vooral het “gezonde” deel in mensen aan - hun passie en talent voor muziek en hun behoefte om aangesproken te worden als gewone mensen en niet behandeld te worden als “zieke”.

Niemand heeft er problemen mee om op zijn of haar kunde en kennis aangesproken te worden. Sterker nog, we hebben ontdekt dat mensen daar wel bij varen, sneller herstellen, meer zelfvertrouwen krijgen en zich beter ontwikkelen. Bij het muziekcentrum maken ze muziek en ontmoeten ze andere muzikanten en leraren. Daar worden allerlei zaken gedeeld. Ook persoonlijke. En iedereen weet: Als je in crisis raakt of ziek wordt, dan ga je naar de dokter. Zo ook bij Eiwerk. Het komt voor dat mensen tijdens een opname opgehaald worden om samen met anderen muziek te maken en daarna worden ze weer teruggebracht naar de kliniek.

Afschalen naar de sociale basis

Onvoldoende aandacht in onze inschrijving voor de gewenste doorstroming naar de sociale basis volgens het inkoopteam. De dagbestedingsactiviteiten bij Eiwerk worden begeleid door hoog opgeleide (al dan niet ervaringsdeskundige) muziekdocenten. Die expertise is niet voorhanden in de sociale basis. Niet alle dagbesteding kan worden afgeschaald naar de sociale basis. Om toch zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de wens van de gemeente hebben wij een mooi voorstel gedaan om de aansluiting bij de sociale basis te versterken door workshops te organiseren in de Buurtteams. In het verlengde van onze optredens buiten de deur zien wij een vanzelfsprekende invulling van onze nieuwe rol om de eigen expertise actief in te zetten bij de Buurtteams Amsterdam en de sociale basis. Eiwerk is bedreven in het geven van muziekworkshops op verschillende muzikale niveaus. Als er specifieke vragen en behoeften leven bij bijvoorbeeld Huizen in de Wijk zou Eiwerk workshops op maat kunnen aanbieden aan wijkbewoners met kwetsbaarheden. We zouden het bijna outreachend werken willen noemen; de wijken in en naar de mensen toe.

5. Ruimte voor vernieuwing en experiment

De gemeente Amsterdam heeft ons tot op heden de ruimte gegeven voor onze aanpak. Daar zijn wij blij mee en erkentelijk voor, en wij niet alleen. Sanne Scholten, directeur-bestuurder van Landelijk Kenniscentrum Cultuurparticipatie en Amateurkunst breekt in haar column ‘Van projecten en regelingen, de dingen die voorbijgaan’ een lans voor deze gemeentelijke opstelling. Het landelijk programma Cultuurparticipatie dat het kenniscentrum dit jaar samen met het ministerie van OCW en het Fonds Cultuurparticipatie lanceerde zet in op het vergroten van cultuurdeelname en het verbinden van de domeinen zorg, cultuur en welzijn. *“Dit is hard nodig”, schrijft Scholten. “Er is de afgelopen jaren al veel geleerd over nieuwe aanpakken, over onderlinge samenwerking en wat die oplevert. Dit programma kan hier een boost aan geven. Ik hoop zo ontzettend dat we daarbij leren over benodigd beleid en vervolgens ook echt de stap maken naar structurele financiering. Hierbij zijn vooral de gemeenten aan zet, waarbij het Rijk moet zorgen dat zij hiervoor voldoende budget hebben. Hoopvol werd ik toen de directeur van Eiwerk haar verhaal vertelde. Haar muziekcentrum voor mensen met een psychische of maatschappelijke kwetsbaarheid wordt daadwerkelijk gefinancierd vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning. Dat betekent: continuïteit. Weg van het incidentele. Wat een succes! En wat mij betreft: complimenten aan de gemeente Amsterdam.”*

Maar dat was vóór deze aanbesteding. Het kan toch niet zo zijn dat er in Amsterdam geen plaats is voor een initiatief zoals Eiwerk, dat hele hoge cliënttevredenheidscijfers scoort, waarover allerlei deskundigen uitermate enthousiast zijn over de gerealiseerde effecten bij de doelgroep en waarover de gemeente altijd heeft aangegeven dat dit een zeer welkome aanvulling is op het bestaande dagbestedingsaanbod. Eiwerk oogst heel veel waardering, het resultaat mag er wezen maar een Ei past niet in een vierkant hokje en komt daardoor niet in aanmerking voor financiering via de Wmo. Dat is niet terecht.

Maatschappelijke ondersteuning is niet synoniem voor zorg. Zoals ook in de leidraad staat is dagbesteding aanvullend op zorg. En soms zijn de effecten daarvan op het welbevinden en de gezondheid van de doelgroep groter bij activiteiten die bewezen het sociale en maatschappelijk

functioneren bevorderen, het oefenen van vaardigheden en het ondersteunen bij het ontwikkelen van talenten dan bij reguliere zorg.

Beste raadsleden, uw raad heeft de bevoegdheid (art. 4.3 van de leidraad) om tijdens de contractperiode nieuwe aanbieders te contracteren als het gaat om dagbestedingsaanbod dat de gecontracteerde partijen of onderaannemers niet bieden. Zorg dat onze doelgroep ook de komende jaren verzekerd is van de dagbesteding die voor hen van zo groot belang is.

Geef Eiwerk opdracht tot het bieden van dagbesteding voor de periode tot en met 2026.

Namens het bestuur van stichting Eiwerk,

Judith de Jong, voorzitter

Telefoon: 06-34192034
E-mail: info@eiwerk.nl
Web: www.eiwerk.nl

